2024/2354

10.10.2024

# RESOLUCIJA EVROPSKEGA PARLAMENTA (EU) 2024/2354

## z dne 11. aprila 2024

## o razrešnici glede izvrševanja proračuna agencij Evropske unije za proračunsko leto 2022: uspešnost, finančno poslovodenje in nadzor

EVROPSKI PARLAMENT,

— ob upoštevanju sklepov o razrešnici glede izvrševanja proračuna agencij Evropske unije za proračunsko leto 2022,

— ob upoštevanju poročila Komisije o nadaljnjem ukrepanju na podlagi sklepov o razrešnici za proračunsko leto 2021 (COM(2023)0384),

— ob upoštevanju letnega poročila Računskega sodišča o agencijah EU za proračunsko leto 2022, skupaj z odgovori agencij ([1]),

— ob upoštevanju Uredbe (EU, Euratom) 2018/1046 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 18. julija 2018 o finančnih pravilih, ki se uporabljajo za splošni proračun Unije, spremembi uredb (EU) št. 1296/2013, (EU) št. 1301/2013, (EU) št. 1303/2013, (EU) št. 1304/2013, (EU) št. 1309/2013, (EU) št. 1316/2013, (EU) št. 223/2014, (EU) št. 283/2014 in Sklepa št. 541/2014/EU ter razveljavitvi Uredbe (EU, Euratom) št. 966/2012 ([2]) in zlasti členov 68 in 70,

— ob upoštevanju Delegirane uredbe Komisije (EU) 2019/715 z dne 18. decembra 2018 o okvirni finančni uredbi za organe, ustanovljene na podlagi PDEU in Pogodbe Euratom, iz člena 70 Uredbe (EU, Euratom) 2018/1046 Evropskega parlamenta in Sveta ([3]) in zlasti člena 105,

— ob upoštevanju člena 100 in Priloge V Poslovnika,

— ob upoštevanju mnenj Odbora za zaposlovanje in socialne zadeve in Odbora za državljanske svoboščine, pravosodje in notranje zadeve,

— ob upoštevanju poročila Odbora za proračunski nadzor (A9-0118/2024),

A. ker ta resolucija za vsak organ iz člena 70 Uredbe (EU, Euratom) 2018/1046 vsebuje horizontalne pripombe, ki spremljajo sklepe o razrešnici v skladu s členom 262 Uredbe (EU, Euratom) 2018/1046 in členom 3 Priloge V poslovnika Parlamenta;

B. ker ta resolucija za Agencijo za oskrbo Euratom vsebuje tudi horizontalne pripombe, ki spremljajo sklep o razrešnici v skladu s členom 262 Uredbe (EU, Euratom) 2018/1046 in členom 3 Priloge V poslovnika Parlamenta;

C. ker bi se morale agencije Unije osredotočiti na naloge z jasno evropsko dodano vrednostjo in jih organizirati tako, da se ne bodo prekrivale, saj je to v interesu davkoplačevalcev Unije;

D. ker želi organ za podelitev razrešnice v okviru postopka podelitve razrešnice poudariti velik pomen krepitve demokratične legitimnosti institucij Unije; ker to vključuje povečanje preglednosti in odgovornosti, pa tudi izvajanje smotrne priprave proračuna in zagotavljanje dobrega upravljanja človeških virov;

([1]) UL C, C/2023/594, 27.10.2023.
([2]) UL L 193, 30.7.2018, str. 1.
([3]) UL L 122, 10.5.2019, str. 1.

1. ugotavlja, da so proračuni 33 decentraliziranih agencij Unije za leto 2022 skupaj znašali približno 3 471 milijonov EUR v sredstvih za prevzem obveznosti, kar je približno 8,2 % več kot leta 2021, in 3 035 milijonov EUR v sredstvih za plačila, kar je 1,78 % več kot leta 2021; ugotavlja tudi, da se je približno 2 781 milijonov EUR od 3 035 milijonov EUR plačil financiralo iz splošnega proračuna Unije, kar je predstavljalo 74,85 % vseh finančnih sredstev agencij v letu 2022 (v primerjavi s 77,27 % v letu 2021); poleg tega je seznanjen, da se je približno 935 milijonov EUR financiralo s pristojbinami in taksami ter z neposrednimi prispevki sodelujočih držav (kar je 28,23 % več kot leta 2021);

2. ugotavlja, da je bil skupni končni proračun vseh decentraliziranih agencij Unije za leto 2022 (po spremembah proračuna) za približno 16 % višji kot v letu 2021, medtem ko je stopnja inflacije v Uniji oktobra 2022 dosegla 11,5 %; v zvezi s tem ugotavlja, da se je v letu 2022 proračun nekaterih agencij glede na leto 2021 znatno povečal, denimo za več kot 60 % (ENISA, eu-LISA, EFCA), za približno 30 % ali več (ELA, EEA, Frontex) in za več kot 20 % (EUSPA, EUAA);

3. je seznanjen s sklepom Evropskega računskega sodišča iz letnega poročila o agencijah Unije za proračunsko leto 2022 (v nadaljnjem besedilu: poročilo Računskega sodišča), da so bili rezultati revizije zaključnih računov agencij za proračunsko leto, ki se je končalo 31. decembra 2022, slabši kot za leto 2021, glavni vzrok nepravilnih plačil pa so bili pomanjkljivi postopki javnih naročil;

**Glavna tveganja, ki jih je ugotovilo Računsko sodišče**

4. je seznanjen z oceno iz poročila Računskega sodišča, da je splošno tveganje za zanesljivost računovodskih izkazov agencij, kot je bilo ugotovljeno z uporabo računovodskih pravil, ki jih je sprejel računovodja Komisije, in mednarodnih računovodskih standardov, na splošno nizko, kot je bilo že leta 2021;

5. je seznanjen z navedbo v poročilu Računskega sodišča, da je splošno tveganje za zakonitost in pravilnost prihodkov, povezanih z računovodskimi izkazi agencij, za večino agencij nizko, za tiste, ki se delno financirajo same in za katere se pri pobiranju pristojbin in drugih prispevkov, ki štejejo kot prihodki, uporabljajo posebni predpisi, pa srednje, kot je bilo tudi leta 2021;

6. ugotavlja, da Računsko sodišče tveganje za zakonitost in pravilnost plačil, povezanih z zaključnimi računi agencij, ocenjuje kot srednje ter da se po posameznih proračunskih naslovih razlikuje in se giblje od nizkega do visokega; ugotavlja, da je po mnenju Računskega sodišča tveganje za naslov I (odhodki za zaposlene) v splošnem nizko, za naslov II (upravni odhodki) srednje, za naslov III (odhodki iz poslovanja) pa nizko do visoko, odvisno od agencije in narave njenih odhodkov iz poslovanja; poudarja, da je sicer tveganje v zvezi z naslovom III podobno tveganju v zvezi z naslovom II, a se zaradi tega, ker so zneski v naslovu III veliko višji, šteje, da je učinek večji;

7. z zaskrbljenostjo ugotavlja, da je po mnenju Računskega sodišča tveganje za dobro finančno poslovodenje že peto leto zapored srednje in povezano predvsem s postopki javnih naročil, v katerih ni bila dosežena najboljša možna stroškovna učinkovitost; ugotavlja tudi, da je treba javna sredstva vedno učinkovito uporabljati in upoštevati interese davkoplačevalcev;

8. ugotavlja, da je po mnenju Računskega sodišča tveganje za upravljanje proračuna majhno, saj je revizija, ki jo je opravilo, pokazala visoke zneske prenosov odobrenih proračunskih sredstev, za katera so bile prevzete obveznosti, vendar so bili po njegovem mnenju upravičeni zaradi večletne narave dejavnosti oziroma zaradi razlogov, na katere agencije niso mogle vplivati; poziva agencije, naj izboljšajo upravljanje proračuna in finančno načrtovanje, tako da določijo ambiciozne finančne ključne kazalnike uspešnosti ter dejavno spremljajo finančno in proračunsko uspešnost skozi vse leto, da bi raven prenosov v naslednje leto ohranili na sprejemljivi ravni;

9. opozarja, da je Računsko sodišče leta 2020 poskusno izvedlo avtomatizirane revizijske postopke za računovodske izkaze več izvajalskih agencij; ugotavlja, da je leta 2021 uporabo teh postopkov razširilo na vse agencije, za decentralizirane agencije pa uporablja samo deset postopkov v zvezi s plačami; je seznanjen, da namerava preučiti možnosti za širšo uporabo digitalnih revizijskih tehnik na druga področja in vse agencije; v zvezi s tem pozdravlja pilotni projekt za digitalizacijo posameznih elementov revizije javnih naročil agencij, ki ga je začelo leta 2022; poziva ga, naj organ za razrešnico redno obvešča o rezultatih tega projekta;

10. pozdravlja izjavo Računskega sodišča, da so agencije v večini primerov sprejele popravne ukrepe na osnovi revizijskih ugotovitev iz prejšnjih let (za 67 od 121 ugotovitev ti ob koncu leta 2021 še niso bili zaključeni); je zaskrbljen, ker se je število ugotovitev iz prejšnjih let, ki ob koncu leta še niso imele epiloga, povečalo z 48 v letu 2021 na 54 v letu 2022; poziva vse zadevne agencije, naj opredelijo ustrezne popravne ukrepe in si še naprej prizadevajo za ukrepanje na podlagi ugotovitev Računskega sodišča, ki še niso zaključene;

**Proračunsko upravljanje in finančno poslovodenje**

11. na podlagi poročila Računskega sodišča z zadovoljstvom ugotavlja, da je bilo izdano revizijsko mnenje brez pridržkov glede zanesljivosti izkazov vseh agencij; ugotavlja tudi, da je Računsko sodišče za vse agencije izdalo mnenje brez pridržkov o zakonitosti in pravilnosti prihodkov, povezanih z računovodskimi izkazi; prav tako ugotavlja, da je za vse agencije, razen štirih, izdalo mnenje brez pridržkov o zakonitosti in pravilnosti plačil, povezanih z računovodskimi izkazi; je seznanjen, da so te štiri agencije Prevajalski center za organe Evropske unije (CdT), Agencija za usposabljanje na področju preprečevanja, odkrivanja in preiskovanja kaznivih dejanj (CEPOL), Evropski center za preprečevanje in obvladovanje bolezni (ECDC) ter Agencija za operativno upravljanje obsežnih informacijskih sistemov s področja svobode, varnosti in pravice (eu-LISA); z zaskrbljenostjo ugotavlja, da je Računsko sodišče izdalo mnenja s pridržkom zaradi neskladnih odhodkov v višini 1,3 milijona EUR (CdT), 4,26 milijona EUR (Cepol) in 0,6 milijona EUR (ECDC), zaradi česar je ocenilo, da skupni znesek neskladnih odhodkov predstavlja 2,8 % vseh sredstev za plačila, ki so bila na voljo v letu 2022, in v višini 17,8 milijona EUR (eu-LISA);

12. ugotavlja, da je Računsko sodišče v zvezi z zanesljivostjo računovodskih izkazov dalo „vsebinski poudarek“ pri Evropski agenciji za zdravila (EMA), Agenciji Evropske unije za železnice (ERA), Evropskem organu za vrednostne papirje in trge (ESMA), Agenciji Evropske unije za azil (EUAA), Agenciji Evropske unije za pravosodno sodelovanje v kazenskih zadevah (Eurojust), agenciji eu-LISA in Evropski agenciji za mejno in obalno stražo (Frontex); ugotavlja, da se je vsebinski poudarek pri agenciji EMA nanašal na nerešeno vprašanje najemne pogodbe za nekdanje prostore v Londonu, ki je veljavna do leta 2039 in ne vsebuje klavzule o predčasnem prenehanju, ter na morebitne obveznosti, ocenjene na 366 milijonov EUR na dan 31. decembra 2022, pa tudi na negotovost glede finančne uspešnosti zadnje matične družbe, ki ji pripada podnajemnik teh prostorov; je seznanjen, da je odbor Evropskega parlamenta za proračun 11. januarja 2024 izmenjal mnenja z agencijo o morebitni spremembi podnajema za njene nekdanje prostore v Londonu; ugotavlja, da se je vsebinski poudarek pri agenciji ERA in Eurojustu nanašal na uvedbo novega proračunskega, računovodskega in finančnega sistema (SUMMA) kot pilotnega projekta Komisije, pri agenciji EUAA na posledice nezakonite in neizzvane ruske vojaške agresije proti Ukrajini na dejavnosti agencije, pri agenciji eu-LISA na zamude pri uvedbi sistema vstopa/izstopa in posledice za njeno delovanje; pri Frontexu na dejstvo, da računovodski sistem že drugo leto ni bil odobren, in na napačen izračun prispevkov držav v schengenskem območju, ki niso članice EU, saj so v letu 2022 v proračun te agencije vplačale 3,2 milijona EUR manj, kot bi morale, in pri organu ESMA na negotov izid tožbe, pa tudi na zakonitost in pravilnost plačil organa v celoti;

13. je seznanjen z večkratno ugotovitvijo Računskega sodišča v zvezi s prispevki pridruženih schengenskih držav, namreč da različne metode izračuna teh prispevkov v sporazumih pomenijo tveganje, da se bodo sporazumi izvajali napačno; iz poročila Računskega sodišča ugotavlja, da je agenciji EUAA in Frontex pozvalo, naj v sodelovanju s Komisijo pojasnita pravno podlago za izračun prispevkov omenjenih držav v svoja proračuna, po potrebi pa naj se znova pogajajo o teh sporazumih, da bodo prispevki pravilno odražali velikost gospodarstev pridruženih držav v primerjavi z Unijo; poziva Komisijo, naj to vprašanje ustrezno reši v pogajanjih o novih sporazumih s pridruženimi schengenskimi državami, ki bodo urejali njihovo sodelovanje pri delu agencij EUAA in Frontex, da bodo zadeva bolj jasna;

14. je zaskrbljen zaradi ugotovitve Računskega sodišča o pomanjkljivostih pri različnih vidikih upravljanja proračuna, kot so preveliki prenosi v naslednje leto, pogoste zamude pri plačilih in težave s pristojbinami/prihodki pri 16 agencijah; je seznanjen zlasti z ugotovitvijo o strukturnih in ponavljajočih se obsežnih prenosih sredstev v petih agencijah (ACER, EFCA, ELA, eu-LISA in FRA); znova opozarja, da je treba spoštovati proračunsko načelo enoletnosti; se strinja s priporočilom Računskega sodišča, da bi morale te agencije še izboljšati svoje proračunsko načrtovanje in cikle izvrševanja, da bi se izognile pretiranim zamudam pri izvajanju delovnih programov ali javnih naročil; pozdravlja ukrepe, ki jih je v letu 2022 začelo izvajati več agencij (npr. ACER, eu-LISA in FRA), da bi izboljšale svoje cikle proračunskega načrtovanja in izvrševanja;

15. vseeno opominja, da so obsežni prenosi v naslednje proračunsko leto v nekaterih primerih posledica dejavnikov, na katere agencije ne morejo vplivati, kot je na primer narava njihovih večletnih dejavnosti ali pomanjkanje uslužbencev, zaradi katerega morajo najemati zunanje izvajalce za obdobja, daljša od proračunskega leta;

16. iz poročila Računskega sodišča ugotavlja, da je leta 2022 več agencij (npr. ECDC in Europol) upravičencem do nepovratnih sredstev poleg stroškov povrnilo tudi davek na dodano vrednost (DDV), kar je v nasprotju s členom 186(4) finančne uredbe, saj bili po mnenju Računskega sodišča upravičenci javni organi in so opravljali javne dejavnosti, zato do povračila DDV niso bili upravičeni; je seznanjen z argumenti teh agencij, zakaj se s stališčem Računskega sodišča o tem vprašanju ne strinjajo; se strinja s priporočilom Računskega sodišča, da bi morale agencije nepovratna sredstva upravljati skladno z veljavnimi pravili, zlasti glede povračila DDV upravičencem, ki so javni organi; poziva mrežo agencij Evropske unije (mreža EUAN), naj doseže skupno razumevanje o povračilu DDV v skladu s finančno uredbo;

17. opozarja, da je pomembno vzpostaviti in ohranjati aktiven dialog med Komisijo in agencijami o dodeljevanju ustreznih sredstev in oblikovanju ustreznih kadrovskih načrtov, zlasti kar zadeva razvrščanje delovnih mest v razrede;

**Uspešnost**

18. ugotavlja, da vse agencije uporabljajo sisteme ključnih kazalnikov uspešnosti, načrtovanih izložkov ali strateških ciljev, določenih v sklopu merjenja uspešnosti; poudarja, da bi mreža agencij Evropske unije agencijam lahko pomagala pri uporabi skupnega sistema ključnih kazalnikov uspešnosti; ugotavlja, da je stopnja izvrševanja letnega delovnega programa 15 agencij presegla 95 %, v 14 agencijah pa je bila v letu 2022 nižja od 95 %; vse agencije znova poziva, naj organu za podelitev razrešnice stopnjo uspešnosti pri izvajanju letnih delovnih programov sporočijo kot eno samo vrednost, izraženo v odstotkih; ceni, da so bili ključni kazalniki uspešnosti izpolnjeni in da so agencije opozorile na ukrepe, s katerimi bi bilo mogoče izboljšati učinkovitost in uspešnost dela; vendar priporoča, naj se seznanijo s kazalniki, ki še niso bili doseženi ali pri katerih napredek zaostaja; spodbuja agencije, naj uporabijo zmogljivosti mreže agencij Evropske unije, da bi izboljšale doseganje teh kazalnikov;

19. je seznanjen z dosežki in uspehi vseh agencij v letu 2022, prvem letu neizzvane in neupravičene ruske vojaške agresije proti Ukrajini; v zvezi s tem jim izreka pohvalo za hitro ukrepanje na različnih področjih, kot so pravosodje in notranje zadeve (EUAA, Frontex, Europol, FRA), nadzor finančnih sistemov (ESMA), varnost in obramba (EASA) ter zaposlovanje, socialne zadeve in vključevanje (Eurofound), kljub izzivom, ki jih ni prinesla le nezakonita vojna v Ukrajini, temveč tudi rekordno visoka stopnja inflacije v Uniji in energetska kriza;

20. poudarja, da imajo agencije Unije pomembno vlogo, saj institucijam Unije pomagajo pri oblikovanju in izvajanju unijskih politik ter opravljajo posebne tehnične, znanstvene, operativne in upravljavske naloge, pa tudi raziskave na osnovi dokazov; v zvezi s tem ponovno poudarja, da je treba agencije opremiti dodeljenim nalogam ustrezno, z zadostnim številom uslužbencev, ki bodo stalno zaposleni, in z zadostnimi materialnimi sredstvi; zato ponavlja, da je treba priskrbeti ustrezne človeške in finančne vire, da bodo agencije lahko še naprej izvajale svoje delovne programe z zelo visoko stopnjo uspešno zaključenih dejavnosti;

21. znova opozarja na pomembno vlogo agencij EU na področju pravosodja in notranjih zadev, saj so nepogrešljive pri izvajanju politik Unije, z operativnimi, analitičnimi, upravljavskimi in nadzornimi nalogami pa institucijam in organom Unije ter državam članicam pomagajo na področjih temeljnih pravic, varnosti in pravosodja; zato ponovno poudarja, da je treba agencijam s področja pravosodja in notranjih zadev zagotoviti ustrezne finančne in kadrovske vire;

22. ceni visokokakovostno delo agencij, ki delujejo na področju zaposlovanja, socialnih zadev in vključevanja (Cedefop, Eurofound, EU-OSHA, ETF in ELA); opozarja na posebne mandate teh agencij in posebno sestavo njihovih upravnih organov, ki temelji na tristranskem načelu, zaradi česar vključuje predstavnike nacionalnih organov in socialnih partnerjev; priznava, da upravni organi prek svojih članov skrbijo za potrebno usklajenost med delom agencij ter potrebami in prednostnimi nalogami deležnikov; z zadovoljstvom ugotavlja, da so bile uvedene hibridne seje in da se uporabljajo pisni postopki, ki prispevajo k zmanjšanju stroškov sej s fizično navzočnostjo;

23. poudarja, da so agencije najbolj usposobljene za ocenjevanje uporabe virov, potrebnih za učinkovito izvajanje letnih delovnih programov in nalog; opominja, da morajo medsebojno sodelovati, da bi pravilno dodelile sredstva; poudarja, da imajo agencije ključno vlogo pri podpiranju pravih projektov v skladu z evropskim zelenim dogovorom, evropskim stebrom socialnih pravic in novim paktom Unije o migracijah in azilu;

24. pozdravlja sodelovanje in usklajevanje dela med agencijami, ki delujejo na istem področju, kot so evropski nadzorni organi, agencije na področju pravosodja in notranjih zadev, agencije na področju zaposlovanja, socialnih zadev in vključevanja ter druge agencije, pa tudi medsektorsko sodelovanje med agencijami z različnih področij politike;

25. na podlagi poročila Računskega sodišča z zaskrbljenostjo ugotavlja, da sta dve agenciji (EUAA in EUSPA) zaradi neizzvane in krivične vojaške agresije proti Ukrajini utrpeli hude posledice za svoje delovanje; v zvezi s tem ugotavlja, da države članice, ki sprejemajo begunce iz Ukrajine, vse pogosteje prejemajo pomoč in da so se ruske nosilne rakete Sojuz prenehale uporabljati za izstrelitev satelitov Galileo;

**Povečanje učinkovitosti**

26. poziva agencije, naj še naprej razvijajo sinergije (na področjih, kot so človeški viri, javna naročila, digitalizacija, upravljanje stavb, storitve IT in kibernetska varnost) ter sodelovanje in izmenjavo dobre prakse z drugimi agencijami Unije, da bi izboljšale učinkovitost, zlasti glede na posledice vojne v Ukrajini in inflacijske pritiske; poziva vse agencije, naj uvedejo sistem in merila za objektivno in razčlenjeno vsakoletno spremljanje koristi in/ali prihrankov, ki jih imajo v smislu časa, kadrovskih virov, porabljene energije itd., ter organu za podelitev razrešnice poročajo o tem; poziva jih, naj se usklajujejo med seboj in z mrežo agencij Evropske unije, da bi opredelile in uporabljale skupno orodje za primerljivo poročanje o teh koristih/prihrankih;

27. vztraja, da ima mreža agencij Evropske unije pomembno vlogo pri razvoju sinergije, med drugim agencijam pomaga pri optimizaciji proračunske porabe z usklajevanjem skupnih javnih naročil, partnerstvi, ocenjevanjem prednostnih nalog in zmanjšanjem stroškov; v zvezi s tem izreka priznanje za delo, ki ga je opravilo deset tematskih podmrež mreže agencij Evropske unije; opozarja tudi, da skupne pobude združujejo različne poglede, zmanjšujejo podvajanje prizadevanj, izboljšajo učenje in krepijo odnose med udeleženci; spodbuja mrežo agencij Evropske unije, naj okrepi svojo usklajevalno vlogo in predlaga več skupnih orodij, ki bi lahko pomagala agencijam;

28. pozdravlja horizontalno revizijo Računskega sodišča, ki vsebuje analizo odzivov agencij na podnebno in energetsko krizo ter načina, na katerega so poročale o svoji podnebni in energetski uspešnosti; na podlagi poročila Računskega sodišča in odgovorov agencij na pisna vprašanja Parlamenta ugotavlja, da je imelo konec leta 2022 deset agencij (6 v letu 2021) certifikat EMAS (sistem za okoljsko ravnanje in presojo), 22 pa ne (15 jih je postopek certificiranja EMAS že začelo); poziva vse zadevne agencije, naj pospešijo postopek registracije za EMAS;

29. je zadovoljen, da so vse agencije sprejele različno obsežne ukrepe, da bi zmanjšale svoj vpliv na okolje in pozitivno prispevale k trajnostnemu razvoju; izreka pohvalo tistim agencijam (npr. ACER), ki so uradno sprejele (in izvedle) akcijski načrt za ekologizacijo; znova priporoča, naj vse agencije sprejmejo večletne akcijske načrte za zmanjšanje emisij $CO_2$, ki ga je med drugim mogoče doseči s trajnostnimi stavbami in delovnimi prostori, za optimizacijo porabe energije, spodbujanje nizkoogljičnih načinov potovanja, hibridne delovne metode in nakup trajnostnih proizvodov in storitev; poziva jih, naj pri iskanju novih pisarniških prostorov upoštevajo okoljske vidike; ponovno poudarja potencialno vlogo mreže agencij Evropske unije pri tem, da agencijam pomaga z oblikovanjem priložnostnega večletnega akcijskega načrta;

30. pozdravlja, da je 19 od 33 decentraliziranih agencij izvedlo poslovne načrte za izboljšanje energijske učinkovitosti in podnebne nevtralnosti; vendar na podlagi poročila Računskega sodišča obžaluje, da 14 od 33 decentraliziranih agencij še ni izvedlo poslovnih načrtov za izboljšanje energijske učinkovitosti in podnebne nevtralnosti svojih dejavnosti; ugotavlja, da leta 2022 nobena agencija ni objavila poročila o trajnostnosti, pri čemer Cedefop, EIT in Eurofound to načrtujejo do leta 2024; v zvezi s tem ponavlja priporočilo Računskega sodišča in poziva vse agencije, naj izboljšajo svojo podnebno nevtralnost in energijsko učinkovitost s posodobljenimi poslovnimi načrti, ki predvidevajo jasna količinsko opredeljena izhodišča in mejnike za zmanjšanje ogljičnega odtisa in porabe energije, ter poročajo o podnebni, energetski in okoljski uspešnosti v poročilih o trajnostnosti ali okoljskih izjavah;

31. poudarja, kako pomembno je izboljšati digitalizacijo agencij, ko gre za notranje delovanje in upravljanje, pa tudi postopke, da bodo prešle na delo brez papirja; ugotavlja, da ta pozitivni razvoj vpliva na stroškovno učinkovitost; je zadovoljen, da je bil v letu 2022 dosežen nadaljnji napredek pri digitalizaciji in optimizaciji delovnih procesov in postopkov, zlasti na področju človeških virov, financ in javnega naročanja; spodbuja agencije, naj uvedejo programsko opremo za napredni kvalificirani podpis in kvalificirani elektronski podpis, namenjeno odobritvam in podpisom internih in zunanjih pogodbenikov v razpisni dokumentaciji in pogodbenih dokumentih; poziva mrežo agencij Evropske unije, naj podpre vse pobude za pospešitev procesa digitalizacije in organu za podelitev razrešnice še naprej poroča o napredku na področju digitalizacije;

32. poziva Komisijo, naj zagotovi boljšo uporabo strokovnega znanja agencij na ustreznih področjih politike, na primer v zvezi s pripravo poročil in študij, izvajanjem raziskav in anket, kar lahko omogoči učinkovitejšo uporabo proračunskih sredstev Unije v primerjavi z alternativnimi rešitvami; v zvezi s tem poudarja neizkoriščen potencial agencij, ki delujejo na področju zaposlovanja, socialnih zadev in vključevanja, pri zagotavljanju posebnih, ustreznih informacij in enako kakovostnih proizvodov kot zunanji svetovalci, kadar to omogočajo njihovi mandati;

**Kadrovska politika**

33. ugotavlja, da je 33 decentraliziranih agencij v letu 2022 zaposlovalo 10 146 ljudi, med katerimi so bili uradniki, začasni uslužbenci, pogodbeni uslužbenci in napoteni nacionalni strokovnjaki, v primerjavi z 9 631 v letu 2021, kar je povečanje za 5,34 %; je seznanjen z ugotovitvijo iz poročila Računskega sodišča, da je povečanje števila uslužbencev od leta 2021 mogoče pripisati predvsem nadaljnjemu razvoju treh agencij, ki so bile ustanovljene pred kratkim (npr. ELA), in rasti agencij, ki so jim bile dodeljene nove naloge (EFCA, EUAA in Frontex); izreka pohvalo agencijama (EIGE in EUSPA), ki sta v letu 2022 dosegli 100-odstotno stopnjo izvrševanja kadrovskega načrta;

34. ugotavlja, da je bilo v letu 2022 v petih agencijah zabeleženih 16 primerov izgorelosti, v 19 agencijah pa so nekateri zaposleni opravljali nadurno delo (13 v letu 2021); poudarja, da vsi primeri izgorelosti niso uradno evidentirani; ugotavlja, da je veliko zaposlenih opravljalo nadurno delo zlasti v agenciji EFSA (81 % zaposlenih) in Eurofoundu (97 % zaposlenih);

35. z zaskrbljenostjo ugotavlja, da je stopnja fluktuacije zaposlenih v 15 od 33 agencij v letu 2022 presegla 5 %, v štirih pa celo 10 %; izreka pohvalo agencijam (npr. EBA) za ciljno usmerjene ukrepe, da bi preprečile visoko fluktuacijo zaposlenih; poudarja, kako pomembno je, da vse agencije sprejmejo ukrepe za boljše upravljanje in ohranjanje talentov; pričakuje, da bo mreža EUAN za agencije članice delovala kot forum za izmenjavo dobre prakse in, če je mogoče, združevanje moči na tem področju;

36. ugotavlja, da geografska uravnoteženost uslužbencev decentraliziranih agencij Unije bolje odraža delež prebivalstva držav članic v EU27, kot je to v primeru Komisije; je seznanjen s premajhno zastopanostjo sedmih držav članic, preveliko zastopanostjo sedemnajstih držav članic in približnim ravnotežjem treh držav članic; opozarja, da morajo agencije sprejeti konkretne ukrepe za izboljšanje geografske uravnoteženosti; na podlagi študije z naslovom „The use of contract agents in decentralised agencies“ (Uporaba pogodbenih uslužbencev v decentraliziranih agencijah), objavljene 15. maja 2023 (v nadaljnjem besedilu: študija), ugotavlja, da lahko finančna privlačnost delovnih mest za pogodbene uslužbence v različnih regijah vpliva na geografsko raznolikost kandidatov;

37. poudarja, da je geografska uravnoteženost še vedno izziv za več agencij, pri katerih je znaten delež njihovega osebja državljanov države članice, v kateri imajo agencije sedež, na primer BEREC (58 % Latvijcev), Cedefop (47 % Grkov), EFSA (49 % Italijanov), EU-OSHA (46 % Špancev); se zaveda, da agencije uporabljajo izbirni postopek, ki temelji na dosežkih, pri čemer imajo ob enakih dosežkih prednost kandidati z državljanstvom, ki je slabše zastopano; poziva agencije, naj sprejmejo potrebne ukrepe za uravnoteženo in pravično geografsko zastopanost;

38. priznava, da sta privabljanje talentov in geografsko raznolika delovna sila povezana s posebnostmi posameznih agencij (npr. lokacija, infrastruktura, možnost šolanja, področje politike) ter zunanjimi omejevalnimi dejavniki (npr. konkurenca z zasebnim sektorjem, negotovost zaposlitve zaradi kratkoročnih pogodb, nizki korekcijski koeficienti); na podlagi poročila mreže agencij EUAN o nadaljnjem ukrepanju v zvezi z razrešnico za leto 2021 pozdravlja ukrepe, ki jih je sprejela za odpravo pomanjkanja privlačnosti in izboljšanje reprezentativnosti uslužbencev agencij glede na starost, spol in geografsko poreklo;

39. je zaskrbljen zaradi ugotovitev iz poročila Računskega sodišča o pomanjkljivostih v zvezi z nadomestili napotenih nacionalnih strokovnjakov, štipendijami za pripravništvo in postopki zaposlovanja, in ugotavlja, da je Računsko sodišče navedlo osem ugotovitev, od katerih so bile tri povezane z nepravilnimi plačili; poziva zadevne agencije, naj izboljšajo svoje predhodne preglede, da bodo plačila izvedena na podlagi dokumentarnih dokazil in veljavnih pravil;

40. ugotavlja, da je bila zastopanost spolov v letu 2022 v primerjavi z letom 2021 nekoliko boljša v višjem in srednjem vodstvu, kjer je bilo 66,59 % moških in 33,41 % žensk (68 % oziroma 32 % leta 2021), in med člani upravnega odbora, kjer je bilo 60,33 % moških in 39,67 % žensk (62 % oziroma 38 % leta 2021); ugotavlja, da se je uravnotežena zastopanost spolov pri zaposlenih na splošno poslabšala, saj je bilo 54,26 % moških in 46,74 % žensk (50,3 % oziroma 49,7 % leta 2021); poziva agencije, naj si prizadevajo za bolj uravnoteženo zastopanost spolov na višjih vodstvenih položajih; ponovno poziva Komisijo in države članice, naj pri predlaganju in imenovanju članov upravnih odborov upoštevajo uravnoteženo zastopanost spolov; spominja, da si agencije prizadevajo za uskladitev s Komisijo, da bi do konca leta 2024 dosegle uravnoteženo 50-odstotno zastopanost spolov na vseh vodstvenih ravneh;

41. ugotavlja, da so vse agencije sprejele ukrepe za boljše počutje zaposlenih na delovnem mestu ter usklajevanje poklicnega in zasebnega življenja; ugotavlja, da se število in učinek teh ukrepov med agencijami zelo razlikujeta in da se zdi, da agencije nimajo skupnega referenčnega okvira; poziva mrežo EUAN, naj uskladi prizadevanja za razvoj skupnega referenčnega okvira v zvezi s tem; z zadovoljstvom ugotavlja, da je velika večina agencij uvedla ukrepe za vključevanje invalidov, pri čemer ti ukrepi segajo od fizičnih prilagoditev, kot so dostopnost stavb z invalidskimi vozički in namestitev klančin na glavnih točkah dostopa, prilagoditev delovnih postaj za zaposlene, posebne ureditve dela za invalide in zagotovitev posebne opreme na podlagi individualnih potreb; poleg tega pozdravlja druge ukrepe, s katerimi so bile v kadrovsko politiko dodane vključujoče prakse, kot so spodbujanje prijav invalidnih kandidatov, nediskriminacijski postopki zaposlovanja v primeru invalidnosti, usposabljanje kadrovskega osebja in izbirnih komisij o vprašanjih raznolikosti in vključevanja ter smernice za odkrivanje in odpravljanje nezavednih predsodkov; poziva agencije z večjimi proračuni, naj preučijo svoje naložbe z vidika ukrepov za vključevanje invalidov ter ustreznega izboljšanja dobrega počutja zaposlenih na delovnem mestu in usklajevanja poklicnega in zasebnega življenja;

42. ugotavlja, da je 17 agencij že sprejelo listino o raznolikosti in vključevanju, ki jo je potrdila delovna skupina za vprašanja na tem področju; poziva preostale agencije, naj to listino nemudoma sprejmejo; pozdravlja dinamični razvoj delovne skupine za vprašanja na področju raznolikosti in vključevanja, ki jo je ustanovila mreža EUAN; v zvezi s tem z zadovoljstvom ugotavlja, da je mreža EUAN v letu 2022 organizirala različne dejavnosti in dogodke, kot so: spletni pogovori na temo „*Redefining Leadership – Women at the helm of the EU Agencies*“ (Ponovna opredelitev vodilnega položaja – Ženske na čelu agencij EU) in „*Overcoming alpha leadership culture: how everyone can become a successful leader*“(Premagovanje kulture alfa vodenja: kako vsak lahko postane uspešen voditelj) in ob spominski slovesnosti ob mednarodnem dnevu invalidov pogovor z naslovom „*Finding our Strength in Vulnerability*“ (Poiščimo moč v ranljivost); nagrade mreže EUAN za raznolikost in vključevanje, ki bodo podeljene za upravne pobude in pobude na področju človeških virov, ki spodbujajo ozaveščenost o tekočih praksah raznolikosti in vključevanja in njihovo izvajanje v agencijah, spodbuja mrežo EUAN, naj organu za podelitev razrešnice posreduje rezultate raziskave o raznolikosti in vključevanju med zaposlenimi v agencijah; poziva jo, naj organu za podelitev razrešnice še naprej poroča o napredku na tem področju;

43. opozarja, kako pomembno je razviti dolgoročno kadrovsko politiko na področju usklajevanja poklicnega in zasebnega življenja, vseživljenjskega usmerjanja in ponudbe posebnih možnosti usposabljanja za poklicni razvoj, uravnoteženo zastopanost spolov na vseh kadrovskih ravneh, delo na daljavo, pravico do odklopa, izboljšanje geografske uravnoteženosti, da se zagotovi ustrezna zastopanost iz vseh držav članic, ter zaposlovanje in vključevanje invalidov, pa tudi skrb za njihovo enako obravnavo in možnosti;

44. ugotavlja, da so vse agencije za svoje uslužbence sprejele politiko in ukrepe za preprečevanje nadlegovanja in boj proti njemu, pri čemer imajo nekatere posebne ukrepe (npr. usposabljanje, ozaveščanje ali inštruiranje) za višje in srednje vodstvo; ugotavlja tudi, da je osem agencij poročalo o 23 primerih nadlegovanja, ki so bili obravnavani ali zaključeni v letu 2022; je seznanjen, da nekatere agencije (npr. ECDC, ENISA in EUAA) za postopke v zvezi z zaposlenimi (npr. nadlegovanje) zaprosijo za pomoč odvetniške pisarne, specializirane za pravo javnih uslužbencev Unije (kadrovski predpisi Unije), čeprav imajo lastno pravno enoto/službo; na podlagi poročila mreže EUAN o nadaljnjem ukrepanju v zvezi z razrešnico za leto 2021 ugotavlja, da v agencijah v večini primerov ni bilo primerov nadlegovanja, za katere bi potrebovale pomoč zunanjih odvetniških pisarn ali svetovalcev;

45. ugotavlja, da je litovsko vrhovno sodišče v svoji sodbi z dne 23. februarja 2022 potrdilo sodbo Sodišča Evropske unije v zadevi C-948/19, v kateri je delavce, na področje uporabe Direktive 2008/104/ES Evropskega parlamenta in Sveta ([4]) uvrstila tudi delavce, ki so v agencijah Unije zaposleni prek agencij za zagotavljanje začasnega dela; poziva vse agencije, naj oblikujejo splošno politiko, v skladu s katero se bo zaposlenim za nedoločen čas dajalo prednost pred zunanjimi svetovalci, da bi ponudili kakovostne delovne pogoje ter preprečili izgubo znanja in izkušenj;

46. opozarja, da imajo decentralizirane agencije možnost, da je 65 % vseh zaposlenih pogodbenih uslužbencev, kar je v skladu z določbo v kadrovskih predpisih Unije, ki omogoča prožnost; v zvezi s tem na podlagi izmenjave mnenj, izraženih na javni predstavitvi z naslovom „Personnel and other resources at Union agencies, Bodies and Joint Undertakings“ (Osebje in drugi viri v agencijah, organih in skupnih podjetjih Unije“), (v nadaljnjem besedilu: javna predstavitev), ki je potekala v Parlamentu 27. junija 2023, ter na podlagi študije ugotavlja, da enotni postopki Komisije za opredelitev števila pogodbenih uslužbencev ne dopuščajo prožnosti pri zaposlovanju slednjih na podlagi ocene delovne obremenitve v skladu z mandatom agencij in da omejujejo njihovo sposobnost hitrega prilagajanja na nastajajoče potrebe; na podlagi javne predstavitve ugotavlja tudi, da stroški storitev za začasne uslužbence, ki se uporabljajo za pokrivanje kratkoročnih poslovnih potreb in odsotnosti, znatno presegajo stroške pogodbenih uslužbencev, kar je problematično glede na sodbo Sodišča Evropske unije z dne 11. novembra 2021 (zadeva C-948/19), ki agencije zavezuje, da upoštevajo načelo enakega plačila za enake naloge, ne glede na njihov pogodbeni položaj; ponovno poziva agencije, naj se čim bolj oprejo na stalno osebje, da bi zagotovile kakovostne delovne pogoje in preprečile izgubo znanja in izkušenj, Komisijo pa, naj zagotovi ustrezno dodelitev človeških virov;

47. na podlagi študije ugotavlja, da se je v zadnjem desetletju število pogodbenih uslužbencev v decentraliziranih agencijah povečalo, in sicer v absolutnem smislu in kot relativni delež celotne delovne sile: in sicer s 17 % leta 2012 na 21 % leta 2021, medtem ko se je število pogodbenih uslužbencev v kategoriji IV sčasoma najbolj povečalo (z do 46-odstotnim deležem v vseh funkcionalnih skupinah leta 2019), kar bi lahko pomenilo, da agencije zaposlujejo pogodbene uslužbence za opravljanje temeljnih nalog iz mandata agencij; razume, da so agencije z zaposlovanjem pogodbenih uslužbencev kot sestavnega dela delovne sile našle možnosti, ki jih sicer primanjkuje, za povečanje učinkovitosti, obenem pa se tako lahko z manj delovnimi mesti kosajo s povečanim obsegom odgovornosti; vendar poudarja, da razlike v vrstah pogodb za podobne naloge znatno vplivajo na splošno zadovoljstvo pogodbenih uslužbencev z delom in na njihovo motivacijo, večja rotacija pogodbenih uslužbencev, ki delajo v bolj specializiranih vlogah, pa bi lahko pomenila izziv za ohranjanje organizacijskega znanja; poleg tega na podlagi študije ugotavlja, da so bile razlike med plačami pogodbenih uslužbencev in lokalnimi plačami v državah članicah, medtem ko so bile pri nekaterih agencijah (EEA, Eurofound in Europol) plače pogodbenih uslužbencev v vseh funkcionalnih skupinah nižje od povprečnih plač v državah članicah (DK, IE, NL), medtem ko so bile plače pogodbenih uslužbencev, zaposlenih v drugih agencijah (npr. ENISA in EIGE), višje od lokalnih plač (EL, LT); ugotavlja, da postopek zaposlovanja pogodbenih uslužbencev traja od tri do devet mesecev ali več, razlike med plačami za različne vloge pa lahko vplivajo na postopke zaposlovanja in njihovo uspešnost;

**Preprečevanje in obvladovanje nasprotij interesov ter preglednost**

48. ugotavlja, da imajo vse agencije, razen ene, politiko za preprečevanje in obvladovanje nasprotij interesov; pozdravlja ukrepe, ki jih je sprejela večina agencij, da bi nadgradile svoje notranje postopke in kontrole v zvezi z morebitnim pojavom izmeničnega poslovanja v javnem in zasebnem sektorju in dosegle popolno skladnost z veljavnimi predpisi, predvidenimi v kadrovskih predpisih Unije; na podlagi poročila mreže EUAN o nadaljnjem ukrepanju v zvezi z razrešnico za leto 2021 ugotavlja, da člani upravnih odborov agencij v večini primerov prihajajo iz javnih institucij na nacionalni ravni, zaradi česar je možnost nasprotja interesov razmeroma majhna; na podlagi istega poročila ugotavlja, da so člani upravnega odbora večinoma odgovorni za upravljanje in nadzor (le v zelo redkih primerih sprejemajo operativne odločitve) in da se, kadar bodo ti člani delali v reguliranih panogah, sprejmejo nekateri omejevalni ukrepi, pri čemer se upošteva, da za te člane ni pravne obveznosti, da na primer zaprosijo za dovoljenje za zaposlitev; poziva mrežo EUAN, naj Parlamentu predloži izčrpen seznam takšnih omejevalnih ukrepov, ki jih agencije izvajajo v praksi; na podlagi študije ugotavlja, da za pogodbene uslužbence ni večjega tveganja, da bi prispevali k izmeničnemu zaposlovanju v javnem in zasebnem sektorju;

49. na podlagi poročila mreže EUAN o nadaljnjem ukrepanju na podlagi razrešnice za leto 2021 ugotavlja, da agencije v nekaterih primerih menijo, da je njihova stopnja izpostavljenosti tveganju nasprotja interesov in lobistov nizka zaradi njihovega poslanstva, nalog, ki jih opravljajo, ter okolja in okoliščin, v katerih delujejo, kar vpliva na njihovo odločitev, v kolikšni meri potrebujejo protikorupcijsko strategijo, medtem ko so druge agencije zaradi večje izpostavljenosti temu tveganju uvedle celovite protikorupcijske strategije, v nekaterih primerih pa so jih razvile z uradom OLAF; zato ponovno poudarja, da je treba redno posodabljati pravila o preglednosti, nezdružljivosti, nasprotju interesov, izmeničnem zaposlovanju v javnem in zasebnem sektorju ter nezakonitem lobiranju, pa tudi strategije za boj proti goljufijam; na podlagi poročila agencij o nadaljnjem ukrepanju v zvezi z razrešnico za leto 2021 ugotavlja, da večina agencij ne načrtuje razvoja notranje protikorupcijske strategije, medtem ko strategija za boj proti goljufijam nekaterih agencij, kot so EBA in EIOPA, vključuje protikorupcijsko strategijo;

([4]) Direktiva 2008/104/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 19. novembra 2008 o delu prek agencij za zagotavljanje začasnega dela (UL L 327, 5.12.2008, str. 9).

50. pozdravlja objavo zapisnika vseh srečanj zastopnikov interesov, deležnikov in lobistov z agencijami, kjer je to primerno; poziva agencije, npr. EASA, ki še niso ustvarile spletne strani za objavo teh sestankov, naj to nemudoma storijo; ugotavlja, da se nekatere agencije, kot so BEREC, CEPOL, CdT in EU-OSHA, zaradi narave svojega poslovanja ne srečujejo z lobisti;

51. ugotavlja, da vse agencije od članov svojega upravnega odbora in višjega vodstva zahtevajo izjave o interesih ter da jih objavljajo na svojih spletnih mestih; ugotavlja tudi, da večina agencij na svojih spletnih mestih objavlja življenjepise ali kratke opise znanja in izkušenj članov svojih upravnih odborov, vodstva ter zunanjih in notranjih strokovnjakov; poudarja, da v primeru nekaterih agencij, na primer Cedefop, EFSA, ELA, in ENISA, življenjepisi nekaterih članov upravnega odbora in njihovih namestnikov niso objavljeni; poziva te agencije, naj jih nemudoma objavi na svojih spletnih straneh;

52. ugotavlja, da je večina agencij poročala, da v letu 2022 niso imele primerov nasprotja interesov, medtem ko je devet agencij poročalo o takih primerih; ugotavlja, da so se preiskovani primeri nanašali na nekdanjo zaposlitev (ACER), na primer, ko ni bila podana izjava o finančnih interesih v zvezi s prejetim honorarjem oziroma interesu bližnjega družinskega člana (EMA), postopke zaposlovanje (EMSA), vpletenost članov upravnega odbora v kadrovske postopke (Eurojust) in zaposlitev po prenehanju funkcije (Europol); izreka pohvalo agencijam za skupno stopnjo zaključenih primerov (19 od 21 prijavljenih in preiskanih primerov), pri čemer so bili sprejeti ustrezni ukrepi za preprečitev negativnega vpliva na interese teh agencij v letu 2022; ponovno poudarja pomen trdnih notranjih pravil in okvirov za preprečevanje nadlegovanja, nasprotja interesov ali izmeničnega zaposlovanja v javnem in zasebnem sektorju, s čimer bi zagotovili kar najvišje etične standarde in povečali zaupanje javnosti v institucije Unije;

53. ugotavlja, da imajo vse agencije vzpostavljeno politiko za žvižgače; ugotavlja, da je bilo prijavljenih in preiskanih 52 primerov žvižgaštva, 47 pa jih je bilo zaključenih (vključno s 37 zunanjimi primeri, ki jih je prejela agencija EMA) in dva primera (Frontex), ki ju je v letu 2022 preiskoval urad OLAF; poziva vse agencije, naj vzpostavijo posebne, varne in učinkovite kanale za prijavo v skladu z zahtevami iz Direktive Evropskega parlamenta in Sveta ([5]) (EU) 2019/1937 o prijavljanju nepravilnosti;

**Javna naročila**

54. z veliko zaskrbljenostjo ugotavlja, da je Računsko sodišče v letu 2022 odkrilo 48 pomanjkljivosti pri javnem naročanju (v primerjavi s 34 v letu 2021 in 18 v letu 2020) in da se je število problematičnih agencij v letu 2022 povečalo na 24 (v primerjavi y 22 v letu 2021 in 14 v letu 2020); je zaskrbljen, ker so te pomanjkljivosti še vedno najpomembnejši vzrok za nepravilna plačila, ki so posledica nepravilnih postopkov javnega naročanja, odkritih v letu 2022 ali prej; se strinja s priporočilom Računskega sodišča, da bi morale agencije pri izvajanju okvirnih pogodb povezane posebne pogodbe uporabljati samo za nabavo blaga ali storitev, zajetih v teh okvirnih pogodbah; se strinja tudi s priporočilom, da bi morale zadevne agencije še izboljšati postopke za javna naročila, da bi zagotovile spoštovanje vseh veljavnih pravil, tudi glede pogojev za spremembo obstoječih pogodb;

55. pozdravlja obsežnejšo uporabo orodij za elektronsko javno naročanje v agencijah Unije; ugotavlja, da agencije najpogosteje uporabljajo module e-PRIOR za elektronske javne razpise, elektronsko oddajo ponudb in elektronsko izdajo računov; ugotavlja tudi, da je leta 2022 20 agencij sprejelo in uvedlo orodje za upravljanje javnih naročil, sedem agencij ga je preizkusilo, 23 agencij pa je uvedlo orodja za kvalificirani elektronski podpis; poziva vse agencije, naj uporabljajo ta orodja, si še naprej prizadevajo za popolno digitalizacijo svojih postopkov javnega naročanja in organ za podelitev razrešnice obveščajo o napredku na tem področju;

56. opozarja, da je treba pri vseh javnih naročilih zagotoviti pošteno konkurenco med ponudniki ter naročanje blaga in storitev po najboljši ceni, pri tem pa upoštevati načela preglednosti, sorazmernosti, enake obravnave in nediskriminacije; poziva vse agencije k uporabi orodij IT za elektronsko javno naročanje, ki jih je razvila Komisija; poziva vse agencije, naj še izboljšajo svoje postopke javnega naročanja in naj bodo pri tem za zgled ter uveljavljajo socialno klavzulo iz obstoječe direktive EU o javnem naročanju, da bodo gospodarski subjekti pri izvajanju javnih naročil izpolnjevali vse veljavne obveznosti na področju okoljskega, socialnega in delovnega prava, ki jih določajo pravo Unije, nacionalno pravo ali kolektivna pogodba oziroma veljavne določbe mednarodnega okoljskega, socialnega ali delovnega prava;

([5]) Direktiva (EU) 2019/1937 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. oktobra 2019 o zaščiti oseb, ki prijavijo kršitve prava Unije (UL L 305, 26.11.2019, str. 17).

**Notranje kontrole**

57. je zaskrbljen nad ugotovitvijo Računskega sodišča na področju upravljavskih in kontrolnih sistemov (razen javnega naročanja in kadrovskih zadev), ki kažejo, da so bile leta 2022 najdene pomanjkljivosti v kakovosti in popolnosti podatkov, odhodki izvršeni brez ustreznega prenosa pooblastil odredbodajalca, da ni bilo ustreznih naknadnih/predhodnih pregledov ter da obstajajo slabosti pri upravljanju nadomestil, nepovratnih sredstev in obveznosti; ugotavlja, da so bile tri od 24 ugotovitev na teh področjih povezane z nepravilnimi plačili; odločno vztraja pri zahtevi po učinkovitih sistemih upravljanja in nadzora, da bi se izognili takšnim pomanjkljivostim; želi spomniti, da je treba izboljšati sisteme upravljanja in kontrol, da se zagotovi pravilno delovanje agencij;

58. ugotavlja, da so konec leta 2022 vse agencije sporočile, da so uvedle revidirane notranje kontrole, ki temeljijo na okviru COSO, in da so opravile letno oceno teh kontrol; ponovno poziva vse agencije, naj predložijo vsaj rezultate ocene na ravni sestavnih delov, in jih spodbuja, naj poročajo podrobneje, na primer v skladu z načelom notranje kontrole;

59. je seznanjen z ugotovitvijo Računskega sodišča o nadaljnjem ukrepanju na podlagi njegovih pripomb iz prejšnjih let, da je bilo v letu 2022 zaključenih 64 primerov, 57 pa se jih je še izvajalo oziroma ukrepi še niso bili sprejeti; poziva agencije, naj skrbno upoštevajo ugotovitve in še izboljšajo svoje okvire notranje kontrole; ugotavlja tudi, da je osem agencij poročalo, da je urad OLAF v letu 2022 obravnaval 23 primerov, od katerih jih je bilo 11 zaključenih v tem letu;

**Drugo**

60. pozdravlja nadaljnje ukrepe agencij, sprejete v letu 2022, za večjo kibernetsko varnost in boljšo zaščito svojih digitalnih evidenc; izreka pohvalo agencijam ECDC, ECHA, EIGE in ENISA, ki so v luči predpisov Unije o kibernetski in informacijski varnosti v institucijah in organih Unije sprejele in posodobile politike na tem področju; ugotavlja, da nekatere agencije, na primer CEPOL, teh politik še niso sprejele, ker v kadrovskem načrtu ni dodeljenih delovnih mest, potrebnih za izvajanje teh predpisov; poziva zadevne agencije, naj čim prej poiščejo začasne rešitve (kot je delitev ustreznih virov z drugimi agencijami) in opredelijo način za trajno rešitev; poziva mrežo EUAN, naj v zvezi s tem omogoči boljšo izmenjavo med agencijami; pozive zadevne agencije, naj organu za podelitev razrešnice poročajo o napredku v zvezi s tem;

61. na podlagi izmenjave mnenj, izraženih na javni predstavitvi, ugotavlja, da (1) kibernetske grožnje stalno naraščajo, proračun agencije ENISA pa bi se moral ustrezno povečati, tudi če ji ne bodo zaupane nove naloge, temveč se bo le povečal njihov obseg; (2) z akti Komisije o kibernetski solidarnosti in kibernetski odpornosti bi agencija ENISA dobila nove naloge brez dodatnih virov; (3) zelo pomembno je, da se skupaj z agencijami z jasno in pregledno metodo izvede in formalizira ocena potrebnih virov, če se razširi mandat agencij ali poveča njihovo področje uporabe; poziva Komisijo, naj upošteva te vidike, in opozarja, da morajo vse agencije v zvezi s kibernetsko varnostjo vlagati v izpolnjevanje pravnih zahtev;

62. pozdravlja ukrepe, ki so jih agencije sprejele za razkritje in objavo rezultatov svojega dela prek različnih kanalov, vključno s svojimi spletnimi mesti in družbenimi mediji; poziva agencije, naj se tudi v prihodnje trudijo ter državljane Unije in splošno javnost o uspešnosti obveščajo v jasnem in razumljivem jeziku, da bi z boljšo uporabo medijev in družbenih medijev zagotovile večjo preglednost in javno odgovornost; od agencij pričakuje, da bodo o tem poročale organu za podelitev razrešnice;

63. pozdravlja sporočilo Komisije z naslovom „Dolgoročna konkurenčnost EU: pogled v obdobje po letu 2030“, katerega cilj je racionalizirati in poenostaviti zahteve glede poročanja za 25 % za vsako od zelenih, digitalnih in gospodarskih tematskih področij, ter poziva agencije Unije, naj racionalizirajo svoje notranje postopke in tako zmanjšajo odvečno upravno breme;

64. naroči svoji predsednici, naj to resolucijo posreduje agencijam, ki so vključene v ta postopek podelitve razrešnice, Svetu, Komisiji in Računskemu sodišču in poskrbi za objavo v *Uradnem listu Evropske unije* (serija L).